

קבלה, כאמור, על דעת השופט המחוזי בייסקי, שלא ראה יסוד להשיע את אלמליח חרף סירובו של זה להעיד. לעומתו סברה השופטת ולנשטיין, ואליה הצטרף הנשיא, זאב צלטור, כי דווקא ב־עובדה שהוא בחר שלא להעיד יש כדי לשמש תיוק למישקל הראיות של ה־תביעה. לפי סברת השופטת, ניתן להסיק את אשמתו של אלמליח גם מהניסיון ה־נמרץ של עמרם מלכה לחצו בהרשעה לביטוס סברתה זו ציינה, לא כי במישורה אמר אלמליח: „איך שדפתי בדת, מישׁׁ הו דחף אותי וברח החוצה.“ וזאת, בעוד שעמרם מלכה אמר בעדותו בבית־הדין: „פס כן אלמליח היה במרחק חמישה־שישה מטרים מן הכניסה, ואז יצא משהו מ־הצריף...“ „לשון אחרת“, אמרה השופטת, „ב־רובוּם והנאשם עצמו מודה שהגיע עד לדלת הצריף ממש. ביקש העד, כנראה כדי להיטיב עימו, להרחיקו מן הכניסה כדי מטרים אחדים.“

בירה

ומצב־רוח עגום

תוכניתו של יעקוב אגמון בירה ומצב־רוח, ששודרה ביום השישי האחרון (רשת ב'), הוקדשה לנושא „בוּעֵר“: גבולות ו־מהות חופש־הדיבור במדינת ישראל. הנושא בער, גם חלק מן המשתתפים. אגמון ניסה להחזיק אותם, „על אש קטנה“, כימעט שלא התערב, והשאיר, למאזין האינטליגנטי (כדבריו), להסיק מסקנות ו־לפרש פירושים.

התערבויותיו היחידות נועדו לשמור על חופש־הדיבור של חלק מן המשתתפים מ־ני שטף התפרצויותיה של כוכבת הצוות חברת־הכנסת גאולה כהן. לצידה של גאולה כהן התמודדו גם הפרופסור אמנון בן־שלמה, הפרופסור שבה וייס, העיתונאי לוי־צחק הירושלמי ואיש־הטלוויזיה מו־טי קירשנבאום, שטען כי לגביו, חופש־הביטוי הוא „ערך אבסולוטי“, התנגד ל־לא־הרף בדיעותיה של גאולה כהן בדבר גבולותיו של חופש זה, דיעות שהיו מלוות בהדגמות מעשיות. כאן נאלץ אגמון להת־עבר. „דבר, מוטי, כאן עוד יש חופש־דיבור“, אמר לו. מוטי מצידו, החל מבין את ההבדל שעליו דיברו האחרים, בין „חופש המחשבה“ לבין „חופש הביטוי“. נהירה מכולם היתה, ללא־ספק, גאולה כהן עצמה. לה היו לא רק דיעה בנושא, אלא גם פיתרונות ואפילו תוכנית־ביצוע. **לחשוב — רק בלב.** כך, למשל, לטענתה של כהן בעיית חופש־הביטוי אי־נה קיימת משפת־האם את בעיית חופש־המחשבה. ברגע שהכל חושבים את הדבר רים הנכונים, חוקה עליהם שיאמרו רק דברים „נכונים“. מוטי היה אחראי לסידור

אלה ברדיו ובטלוויזיה הם דווקא שידורי־החדשות למיניהם. מהפכות וסערות חד־שים ללבקים, פנים חדשות, קולות חד־שים, הטלוויזיה מנסה, ובהצלחה יתרה, להתמודד עם ה־„שינוי“.

דומה כי עורכי־תוכניות וסדרנים למי־ניהם, וכתבים לענייני מילגות, כמו דן רביב הפעלחני, תפסו טרמפ על ימיו האחר־רונים של שילטון המערך כדי למלא, סוף־סוף, תפקידה של רשות־שידור דינמית. יש אומרים שהחששות מפני פיטורים מוגנים ברשות השידור פנו, מכל מקום כל עוד עומד חוק־רשות־השידור בעינו. אך השדרנים יבינו עד־מהרה, שיתא על־י

דן רביב
טרמפ על הימים

הם להסתגל ל־„רוח החדשה“. בינתיים — „לוחסו“ של בין־הממשלות, מאו הבחי־רת — הטלוויזיה פורחת.

פרשת דיון הביאה אל המסך הקטן שפע של דמויות חדשות, מאלה שהציבור ית־רגל אליהן בימים הבאים; אותה פרשה איפשרה גם לצפות בפניהם הנפולים והע־גומים של ה־„לשעבר“, אותם שחדלו ל־כב בראש המהדורות, ירדו ל־„שוליים“ ו־איבדו הרבה מן הביטחון־העצמי, ולעתים מן השחצנות. שנתללו לדיבריהם בעבר.

גד יעקובי היה צנוע מתמיד כשהגיב על „השתלטות הצבא“ על נמל־התעופה ב־השבוע יומן אירועים (יום ו'). שימעון פסח איבד את שטף־הדיבור שלו וסיגל לעצמו קצב המזכיר יותר ויותר את רבין.

רקע צימחוני מרגיע. מהדורת־החד־שות המסכמת את אירועי השבוע בטל־ויזיה היתה, רובה־ככולה, מהדורה פולי־טית, כמו מרבית החדשות בימים האחרונים. ניתן היה, סוף־סוף לראות ולשמע את דויד לוי, מועמד הליכוד לכהונת מו־כ־ל ההסתדרות, הדומה להפליא לשאלו בן־שימחון, אך שרר כנראה במצב־רוח מא־שש יותר. לוי מדבר על רקע „צימחוני“ של חורשה, להבדיל מן הרקע „האינטל־גנטי“ של סיפריה ומפתיש־הראל, המלווה את פרס. בליכוד אוהבים, כנראה, את ה־טבע. גם הפרופסור מילטון פרידמן, מי־שהיה המושיע התורן בסוגיות־כלכלה הת־ראיין, ללא מילים (תקלה טכנית), על רקע צימחיה עשירה של הרי רומנט. זה מרגיע, נוסף שלווה. שלווה של המתנה. אך פרידמן הודה שכיון, „במשך שבוע בלבד“ כיועץ השילטון הפאסיסטי בצליה.

שתי הכתבות המעניינות ביותר במישדר זה היו הראיון עם דיון (ראיין) — רם עב־רון וכתבתו של ניסים מישעל, „מה חדש ב־ש“.

דיון, שזוה זמן רב לא הופיע בטלוויזיה, נתגלה שוב ככוכב. האי־הוא המנצח הא־ימיתי בעימות הטלוויזיוני בגין־פרס. פרס של אותו ערב היה איטי ומשעמם. בגין היה בבית־החולים, דיון היה מבדיק, שגון, ענה לעניין, ונזהר מהשמצות ומתקפות אישיות. והיטיב להתות את השיחה לכיוון הרצוי לו, רם עברון אומנם לא טמן ידו בצלחת, תקף באומץ־לב את דיון בשאלה המוסרית הקשורה למיניו כשר־החזן ל־עתיד („אתה הרי מסמל את המחלל...“), אך לא דיון האיש שייפגע. הוא לא היסט להודות שיש, אומנם, במעשהו משום

פגיעה בבוחר, אך הצליח לצאת בשלום גם מהודאה זו. לדבריו, ההיבט המוסרי שולי בלבד בהקשר זה. העיקר — הוא — האם יהיה שר־החזן טוב אם לאו. הוא־עצמו לא רצה, לא נדחף, לא ביקש. באו אליה ביקשו ממנו, הציעו לו, כי האמינו שהוא „הסרב ביותר“, (דיון נשמע כמי שמסכים בכל לב עם חוות־דעת זו). משום כך — עדיין אינו מוותר. אם „הם“ משנים את דעתם, שיבואו „הם“ ויודיעו לו.

האזרח הצועק לא משתנה. כתבתו של ניסים מישעל על ד״ש היתה מעניי־נת, בעיקר בשל אופן עריכתה. הכתבה שיקפה את רוחם ההפכפכת של הימים האחרונים, תוך שהכניסה את הצופה לסו־דוח המיטבח הטלוויזיוני. בתחילת השבוע הוחל בהכנתה של הכתבה, ובינתיים הת־פוצצה „פצצת“ דיון והקערה נתהפכה על פיה. היה צורך לשוב לאותם המקומות, ל־אותם האנשים, ולשמע מה חדש בפיהם. הצופה ראה את תמיד של יום ג' מתקדם בעוז לעבר קואליציה עם הליכוד, ומגנה קשות את נוהליו הדמוקרטיים של השותף הכביר ביום ו'. עמית של יום ד' לא היה עמית של יום ו'. זה את זה רדפו קיסעי־ראיונות ומובאות מתוך אסיפות במרכז ד״ש בתחילת השבוע, לעומת אלה שנע־רו כו בסופו. השינוי של שינוי היה חד ובלוט.

רק האזרח הצועק ברחוב לא השתנה. ביום ד' הוא נדחף אל שולחן־ההתמחות שבאמצעותו הביעו אזרחים את תביעתם שד״ש צטרף לקואליציה. הוא נדחק אל המצלמה וצחק שהוא לא מבין „מה פתאום מילחמה“, ארבע מילחמות לא היו בכלל ועכשיו פתאום מילחמה? זה — ביום ד'. ביום ו' הכל ניראה כבר אחרת: עמית נרגז, דיון כבר בלי מיקסרת, ורובינשטיין מקטר.

אבל האזרח הקטן המשיך להידחק אל המצלמה ולצעוק ש„הוא לא מבין“, באותה תמונה שנשחרבבה לסיומה של הכתבה (בטעות?). להזכיר, אולי, שהוא צריך הר־בה יותר מזה — כדי להבין.

ההגשות של יבין

וההגשות של עזר

לשדרני רדיו וטלוויזיה יש מין סיגנון שכוז, מין גימה של חשיבות נסתרת ב־ליווי הדגשות של מילה אחת בכל מישפט: הפסקה, הדגשה, הפסקה — כדי שיבינו אותם. לפעמים נופלות ההתעמלות הללו במקומות מוזרים למדי (מילות קישור, ו' החיבור) אך לא פעם ניתן לראות בהן פרשנות אישית, חד־משמעית ומודגשת, התושפת דעתו של קריין זה או אחר.

במבט של יום החמישי בשבוע שעבר הציג חיים יבין את סוגיית „משבר דיון“ והעיר, בין השאר: „איך ספק שמר דיון ייהנה מיקרה“ אצל שרי־חזן (ש) ו־ש ל י ט י ס ( ) אחרים. פליטת־פה? ענ־יין של סיגנון?

לאחר־מכן דיווח על הסתייגות הליג־רים ממניווי של דיון במישפט: „גם הלי־ברלים מתנגדים התנגדות (...) ע ז ה (...)“. וזאת, עוד לפני שהליברלים הביעו את דעתם באופן רישמי.

לעומת הדגשות הקריינים, מתחילות ל־הישמע הדגשות אחרות ומונחים חדשים הולכים ומשתרשים. (כידוע, אמצעי־התיק־שורת הישראליים הם מן הכלים העילים ביותר בהפצת מונחים חדשים והפיכתם לנתלת הכלל).

בגין כבר הכריז, לפני ימים אחדים, שהשטחים הם „משוחררים“ ושכלל אין שטחים, כי הכל זה ארץ־ישראל. עזר וייצמן (במבט יום חמישי — בחול־צה בגיורה צבאית עם כותפות) העיר ב־אותו ערב לכתב היום הזה (רדיו): „מה שאתה קורא שטחים...“

עד כמה שניתן לשמוע, לא אמר הכתב מילה אחת ששמעה כמו „שטחים“ (משוחר־רים ו/או מוחוקים או כל גירסה אחרת). היתה, בהערתו זו של עזר, מעין אזרה קולקטיבית הבעת דעתו על כתב־הרדיו כולם. עזר יצא מתוך הנחה שהם מדב־רים וחושבים אחרת מאשר הוא, וכי מן הראוי שיתחילו להבין עם מי יש להם עסק.

גאורה כהן
חופש בלב פניהם

אידיאלי זה של פני החופש וגבולותיו הוא שרה־חינוך־והתרבות לעתיד. משי־מתו תהיה שלא להתיר פגיעה בערכים „תרבותיים, ולא פוליטיים“ (כדבריה), ער־כים שהם „עובדות“ ולא „אינטרפרטציה“, כגון „ארץ־ישראל ונושא־ידת“. חופשיים לומר כל שיעלה על רוחם יהיו רק האמנים, אלא שספק אם אלה יוכלו ו/או ירצו להשתמש בחופש זה ש־תעניק להם הח״כית הנכבדה. הם ימצאו עצמם, עד־מהרה, כמיעוט „בלתי־מוחזג“ בין רוב אזרחי שיהיה „מוחזג“ ברוח ה־כונה, ואם בכל־זאת ירצו להשתעשע — בבקשה, אך לא בכל־תיקשורת המסובס־דים על־ידי המדינה (דהיינו, לא ברדיו, לא בטלוויזיה, לא בתיאטרות לאומיים או עירוניים ולא בתקציבי המועצה־ל־תר־בות־אמנות וגופים דומים). המדינה היא הממשלה, הממשלה שנבחרה תייצג את דעת רוב העם, הממשלה לא תרשה ש־יפגעו בעם שלה. הגיון פשוט וחותר. לסיכום הביעה הח״כ כהן דעתה שבררה ותצב־רוח תמשיך להתקיים. היא רק תה־פוך לתוכנית „הרבה יותר טובה“.

חדשות של

בין־הממשלות

שידורי־הבידור המתקיים ביותר בימים

השופטת הוסיפה, בפסק־דינה, כי נוכ־חותו של אלמליח במקום המעשה, בדיוק אחרי מה שקרה, יחד עם אדם שהעיד כי הוא ירדו מן השכונה, דרשה הסבר מפי הנאשם, ושחיתו יש בה כדי לחזק את מישקל הראיות של התביעה.

בסיכום קבעה השופטת ולנשטיין, שה־נאשם דינאל אלמליח היה ליד הצריף במטרה לבצע שוד יחד עם ידידו, שלמה שושן. בית־הדין־המחוזי גזר עליו מא־סר של שלוש שנים בגין העבירה המשו־תפת עם שושן, עוד ששה חודשים, כי עונש מצטבר על בריחה ממעצר חוקי. כן הופעלה נגדו תקופת מאסר על־יתאי של שנה אחת. עונשו הוסכם, איפוא, ב־ארבע שנות מאסר.

זיכוי פה־אחד. שני הנאשמים עירי ערו לפני בית־הדין־המחוזי, והדיון ב־עניין נערך ב־28 באפריל. לפני השופטים יואל זוסמן, אלפרד ויתקון ומרים בן־פורת. השופטים ציינו, שאילו חזר עמרם מלכה בבית־הדין־המחוזי על גירסתו המקורית שמסר במישורה, היא היתה מהווה חומר מרשיע נגד שני המערערים, אך העד שינה את טעמו כבר בהודעתו הנוספת במיש־ורה, ועוד הגדיל לעשות שניצב על דוכן העדים, שם סיפר כי בבואו הביתה בליל המיקרה ראה רק את שלמה שושן יוצא מהצריף, ובורח ואילו את אלמליח ראה הולך בכיוון הצריף ומתקרב אל דלת הכניסה, ולאחר־מכן התקיימה השיחה ב־עניין ההלוואה.

הסב ששנשדר אמר בעדותו, כי התעורר בהרגשה שהשמירה חונקת אותו. אולם ב־המשך הדיון — אחרי שהוכרו כעדי־עיוין — „הודה“ שהרגיש כי „מישהו חונק אותו.“ כמור־כ טען, כי כאשר הסייר את השמירה מעליו כבר ניצב לפניו נכדו עמרם. „סיפור מפוקפק לכל הדיעות.“

קבע בית־הדין־המחוזי, שהשופטים העליונים לא מצאו סתירה בעלת מישקל בין עדותו של עמרם מלכה לבין הודעתו של אלמליח — לגבי מקומו המדויק של אלמליח כאשר נתקל בו עמרם בשוּבו לביתו. הנוכחות כ־שלעצמה, במקום שבו מתבצעת עבירה — קבעו שופטי בית־הדין־המחוזי.

אינה יוצרת חוקה לגבי השתתפות בכי־עצה. והוסיפו השופטים, מפיה של השו־ר צוּט בן־פורת: „איני סבורה שהעובדה שקיימת ידידות בין אלמליח לשושן יש בה כדי ליצור, יחד עם נוכחותו במקום, חוקה בדבר אשמתו.“

הכרזת — לדין התביעה. לנוכח סירובו של הנאשם אלמליח, בעצת סני־גורו, להעיד בבית־המשפט ולהתגונן כ־כאילו ביקש בכך מן התביעה שתנסה היא להוכיח את אשמתו — נשאלה ה־שאלה: האם חייב הנאשם לעזור לתביעה לשכנע את בית־הדין־המחוזי להרשיעו? על שאלה זו השיב בית־הדין־המחוזי, כי שתיקה במישפט יש בה רק כדי לחזק ראיות מרשיעות קיימות או לשמש עדות־סיוע עיקרית, אך לא לבוא תחתיהן. איש מן העדים — קבעה השופטת בן־פורת — לא אמר כי נסיון־השוד בוצע על־ידי יותר מאדם אחד, או שהמעשה שבוצע מחייב השתתפות של שניים לפחות. אין עדות שאלמליח ניראה בתוך הצריף או בצאתו מתוכו.

בית־הדין־המחוזי סיכם, כי במיקרה זה ניתן להרשיע את הנאשם אלמליח רק אם הודעותיו של עמרם מלכה במישורה קבילות כראייה. אך לפי המצב הקיים, אסור לעשות שימוש בהודעותיו של העד עמרם מלכה אלא לעניין מהימנותו בלבד. הרשעתו של אלמליח בהתפרצות וב־ניסיון־לשוד בוטלה, אך בית־הדין־המחוזי התערב בעונש־המאסר של שישה חודשים שנגזר עליו בשל בריחתו ממעצר חוקי.